

**ДО 70-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ДОКТОРА ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ НАУК
ПРОФЕСОРА ЧОРНОГОРА
ЛЕОНІДА ФЕОКТИСТОВИЧА**

2 червня 2020 р. виповнюється 70 років від народження нашого друга і колеги, визнаного в Україні та за її межами вченого в галузі радіофізики та геокосмофізики ЧОРНОГОРА Леоніда Феоктистовича.

Після закінчення в 1967 р. середньої школи його, як учасника і переможця низки олімпіад з фізики, математики та хімії, запросили до вступу у славетний Харківський державний університет ім. О. М. Горького. Пропозиції до вступу були з декількох факультетів, але він обрав саме радіофізичний факультет. Після закінчення навчання на кафедрі космічної радіофізики ХДУ ім. О. М. Горького в 1972 р. він отримує диплом з відзнакою та рекомендацію до вступу в аспірантуру. Ще студентом він був зарахований молодшим науковим співробітником кафедри космічної радіофізики та став співавтором низки наукових робіт зі спецтематики, які були опубліковані в закритих журналах і наукових звітах.

В університеті у нього були чудові вчителі: професор Я. П. Бланк (вища математика), професор В. І. Пересада (загальна фізика), доцент В. І. Чоботарьов (теоретична радіотехніка), до-

цент Л. Є. Паргаманник (теоретична фізика), доцент Б. В. Кондратьєв (математична фізика), професор П. В. Бліох (статистична радіофізика, фізика атмосфери та космосу, фізика плазми, актуальні проблеми космічної радіофізики), професор В. О. Місюра (фізика космосу, поширення радіохвиль, радіофізичні методи дослідження атмосфери та космосу) та багато інших.

Леонід Черногор достроково закінчує аспірантуру та захищає кандидатську дисертацію у 1975 р. за спеціальністю «радіофізика, включаючи квантову радіофізику», присвячену розв'язанню військово-прикладних задач. Наступні 10 років, працюючи доцентом і старшим науковим співробітником кафедри космічної радіофізики, він у статусі спочатку заступника наукового керівника, а згодом і керівника напрямку та наукового керівника успішно виконав низку оборонних проектів, заданих Постановами уряду країни. У 1980-ті рр. за успішне втілення результатів проектів він був удостоєний двох Премій Ради Міністрів СРСР і Державної премії УРСР.

Після блискучого захисту у 1987 р. докторської дисертації його було обрано професором

кафедри космічної радіофізики. Близько 50 років своєї праці він прославляє Харківський державний університет ім. О. М. Горького, а тепер — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна.

Справжній розквіт ученого і педагога розпочався після проголошення незалежності України. Відійшовши від розв'язання проблем оборонного характеру, він зосередив увагу на фундаментальних питаннях космічної радіофізики, радіофізики геокосмосу, нелінійної радіофізики, теорії та практики дистанційного радіозондування, теорії сигналів, фізичної екології, космічної погоди тощо. Леонід Чорногор став засновником декількох наукових напрямків, справжньої наукової школи. Учні його школи працюють у багатьох наукових закладах України та зарубіжжя.

Наукові заслуги Леоніда Чорногора не залишилися непомітними. В 2016 р. він був удостоєний звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Упродовж багатьох років він співпрацює із закордонними фахівцями. Особливо тісне співробітництво налагоджено зі вченими КНР. Китайські колеги обрали його Почесним професором Харбінського інженерного університету та Циндаоського університету.

Леонід Чорногор не тільки видатний вчений, але й талановитий педагог. Він розробив і прочитав понад 20 курсів. Близько п'яти тисяч колишніх студентів згадують його чудові лекції з фізики космосу, нелінійної радіофізики та багатьох спецкурсів. Він підготував більш ніж 20 кандидатів наук і двох докторів наук. У 2010 р. Вчена рада ХНУ імені В. Н. Каразіна присудила йому звання «Почесний професор ХНУ імені В. Н. Каразіна». Національна академія наук України нагородила його відзнакою «За підготовку наукової зміни».

Леонід Чорногор — автор і співавтор понад 1200 наукових праць, 17 навчальних посібників і підручників, 13 монографій, виданих як в Україні, так і за кордоном. Він доповідав близько 600 разів на міжнародних і національних конференціях.

Леонід Чорногор як автор і рецензент активно співпрацює з журналом «Космічна наука і технологія».

Бажаємо ювіляру міцного здоров'я, талановитих і вдячних учнів — гідних продовжувачів наукових напрямків свого вчителя, нових успіхів у науці та житті.

*М. О. Азаренков, В. М. Івченко, О. О. Коноваленко,
Л. М. Литвиненко, П. М. Мележик, О. К. Черемних,
В. М. Шульга, С. М. Шульга, Ю. М. Ямпольський,
Я. С. Яцків*